

Gode autentiske beskrivelser af 'Wonder of Witham'

Witham Wonder. Witham Wonder originated with Cooper-Taber, possibly as a selection from English Wonder, from which it differs mainly in having curved pods. It was introduced about 1895, was brought to America for U. S. Department of Agriculture tests in 1903 and introduced commercially about five years later. It was grown here in recent tests from seed from the Idaho Station and from Holland. The seeds of the two strains differed somewhat, those from Holland being larger, more wrinkled and better green, but these differences disappeared in crop seeds of the first season; and plants of the two strains were similar. Seeds, even of the Holland strain, were smaller than those of English Wonder and better green in color; plants about half a foot taller, 1 3/4 feet, similarly branched, with darker, more dense foliage, very free flowering from 8th node up, with pods on longer, rigid stalks, frequently paired, longer, sometimes 3 3/8 inches, usually 2 3/4 to 3 1/8, much curved, rather more pointed but generally with long-rounded ends, not always quite as well filled, but averaging more peas to the pod, 6 to 7 as compared with 4 to 7. The peas are decidedly smaller, about 80 to the ounce as compared with 55, indented or flattened by crowding, wrinkling early, not as well colored, but of excellent quality. Witham Wonder is about three days earlier than English Wonder, but rather later than Little Gem, very productive and picking over a long period.

Hedrick, U. P. 1928. *The Vegetables of New York. Vol. I, part I: Peas.* Report of the New York State Agricultural Experiment Station for the year ending June 30, 1928. Albany: J. B. Lyon Company.

Witham Wonder Pea. Very dwarf, much like the English Wonder Pea, but not usually more than 11 or 12 in. in height. It is half-early. The stems are thick, branching, bearing pods near the soil, and five or six tiers of flowers in pairs. The pods are thin, between 3 and 4 in. long, curved at the end, well filled with eight or nine rather small, much flattened, wrinkled green peas. A very productive variety, and of excellent quality.

Vilmorin/Robinson, W. 1920. *The Vegetable Garden.* London: John Murray, s. 527.

Nr. 6. Wonder of Witham, indsendt af A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Alle Bælgene er spidse, snabelformede. Væksten er kraftig opret, middelhøj og ret ensartet. Bladene middelstore, lysegrønne og Stænglerne tykke og stive, saa Planten staar godt op. Slyngtraadene er kraftige og stærkt slyngende. Blomsterne er store og sidder enkeltvis paa Stilkene. Bælgene er 6-9 cm lange, 74 pCt. har været over 7 cm lange. Farven mørkegrøn. Frøene graagrønne, ret ensartede i Størrelse, og Frøvægten 356 og 226 g for grønne og modne Frø. De modne Frø er kantede og rynkede, Frøene hvide og grønne. Frøprocenten 40. Baade Frøprocent og Udbytte er lavere for denne Stamme end for de efterfølgende. Frøantallet, 659 Frø pr. 100 Bælg, er derimod højere.

Sørensen, H. 1922. "Dyrkningsforsøg med Sorter og Stammer af lave Marvæarter. 1919-1921", *Tidsskrift for Planteavl*, 28. bind, s. 830. København: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag.

Nr. 4, Witham Wonder, Nr. 324, Indsender: J. E. Ohlsens Enke, København. Stammer fra et Linieudvalg i 1934, Sorten er middelhøj, 60-70 cm og moderat voksende. Løvet noget lysere end hos de foregaaende Sorter. Bælgene er spidse, svagt snabelformede og smaarummede. Bælgen er knap saa fyldig mod Spidsen som Handelsprøven af Witham Wonder. Farven grøn. Frøene er ret store, mørkegrønne og af god Smag. Sorten er middeltidlig. Den afviger nærmest fra Witham Wonder ved at være lidt højere i Vækst.

Nr. 7, Witham Wonder Handelsprøve, indkøbt fra Carl Nielsen, Aarhus. Sorten er lav, 45-50 cm, og ret kraftig i Vækst. Bælgene, der er spidse, let snabelformede og smaarummede, er 7-9 cm lange og 15-17 mm brede og ret fyldige. Frøene middelstore, grønne og af god Smag. Middeltidlig.

Sørensen, H. 1948. "Sortsforøg med lave Marv- og Sukkærter. 1943-45", *Tidsskrift for Planteavl*, 51. bind, s. 162. København: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag.

Witham Wonder, indsendt af A/S Chr. Olsen, Odense. Indkøbt i England. Stamfrøavl påbegyndt i 1935. Sorten er middeltidlig og kraftig. Højde 50-60 cm. Bladene er middelstore, krusede og lyse med kraftige

slyngtråde. Bælgene er halvlange, lige til buede og noget uensartede. Sundheden var ekstra god. Frøene er middelstore og friskgrønne. Kvaliteten er ekstra. Smagen er meget sød. Handelsværdien er høj.

Knoblauch, F. 1953. "Sortsforsøg med lave marvæarter 1950-52", *Tidsskrift for Planteavl*, 56. bind, s. 632. København.

Witham Wonder er noget lavere end foregaaende, ca. 46 cm høj, den er lidt lysegrøn og har store ca. 7,3 cm lange stærkt fyldte Bælge. Witham Wonder er nogle Dage senere end Kelwo, og Udbyttet er noget mindre. Til Gengæld er Kvaliteten noget finere, Frøene er noget mindre, men talrigere, af en god grøn Farve og behagelig sød Smag. De indeholder lidt mindre Æggehvidestof end Kelwo, til Gengæld lidt mere Sukker, og synes at være mindre melede i samme Udviklingstrin og at have finere Skaller. Sorten er næppe saa rentabel til Handelsbrug som foregaaende, men vil sikkert ved sin gode Kvalitet holde sig til Privatdyrkning.

Hansen, L. & Danvig, A. M. 1936. "16. Beretning fra Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter, Prøvedyrkning af lave Marvæarter", *Årbog for Gartneri*, 17. årg., s. 190-91.

Witham Wonder I/27, 01319, Statskontrollerad stam, A.-B. L. Dæhnfeldt, Hälsingborg. Medelsen.

Avkastning mycket hög. Planthöjd ungefär 50 cm. Internodieantal 13–15. Småblad medelstora, gröna.

Stipler små, tämligen svagt panacherade. I regel tvåblommig. Utan förblad. Baljor medelstora, medel längd 6,6 cm., medelbredd 1,4 cm., något böjda, ensidigt spetsiga, färg grön. Artprocent mycket hög. Stammen är mycket homogen.

Lamprecht, H. 1929. "Statens Köksväxtförsök 1927. Märgspritärter", *Årsbok från Alnarps Trädgårdars Försöksverksamhet. Första årgangen 1927*, s. 110. Lund: Carl Bloms Boktryckeri.